

หน่วยที่

๒

การฟังและการดสาร ในงานอาชีพ

สารบัญ

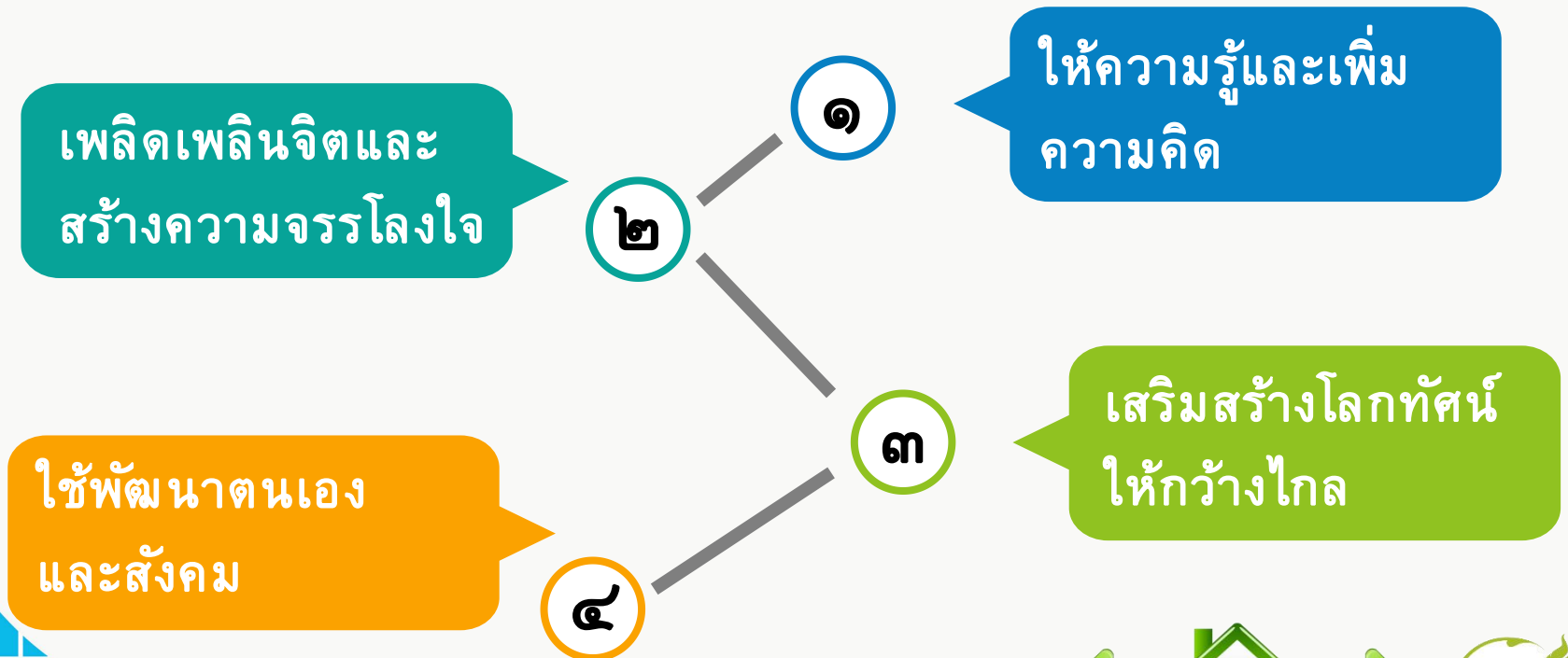
ถัดไป

ความสำคัญของการฟัง และการดู

การฟังและการดูเป็นกระบวนการรับสารที่มีประโยชน์ต่อตนเองและสังคมเป็นอย่างมาก ความสำคัญของการฟังและการดูมีหลายประการ ดังนี้

หลักการฟังและการดูที่ดี

การพัฒนาศักยภาพการเป็นผู้ฟังที่ดี มีหลักการดังนี้

๑

เตรียมตัวให้พร้อม

๒

กำหนดจุดมุ่งหมายในการฟัง

๓

มีสมาธิ

๔

ไม่มีอคติหรือควรวางใจ
ให้เป็นกลาง

๕

จับใจความสำคัญของเรื่องได้

๖

จดบันทึกสิ่งที่ฟัง

๗

นำสิ่งที่ฟังมาปรับใช้ในชีวิต
ประจำวัน

ประเภทของสารที่ฟังและดู

๑

การฟังและดูสารที่ให้
ความรู้

๒

การฟังและดูสาร
ที่โน้มน้าวใจ

๓

การฟังสารที่สร้าง
ความจรรโลงใจ

การฟังและดูสารจากสื่อ บุคคล

การฟังคำสั่ง หรือข้อแนะนำการปฏิบัติงาน เป็นการฟังสิ่งที่ผู้บังคับบัญชาสั่งงานไปยังผู้ใต้บังคับบัญชาอาจเป็นการแจ้งให้ทราบ หรือสั่งให้ทำการฟังคำสั่ง หรือข้อแนะนำการปฏิบัติงานมีหลักการฟังดังนี้

- ฟังอย่างใช้ความคิด ทำความเข้าใจ และจับใจความสำคัญได้
- ฟังอย่างตั้งใจ
- ฟังแล้วจดบันทึก
- ทวนคำสั่งเพื่อตรวจสอบคำสั่ง อีกครั้งก่อนลงมือทำ
- หากไม่เข้าใจหรือไม่แน่ใจในคำสั่งให้ถามผู้บังคับบัญชาอีกครั้งเพื่อความถูกต้องและเรียบร้อยในการปฏิบัติงาน

การฟังและดูสารจากสื่อ สิ่งพิมพ์

สื่อสิ่งพิมพ์ มีทั้งสิ่งพิมพ์ที่จัดทำขึ้นเพื่อสนองการเรียนรู้ตามหลักสูตรโดยตรง และสิ่งพิมพ์ทั่วไปที่สามารถนำมาใช้ในกระบวนการเรียนรู้

การฟังและดูสารจากสื่อสิ่งพิมพ์ต้องใช้การจับใจความสำคัญหรือประเด็นสำคัญของสาร มีหลักการดังนี้

- ๑ ตั้งใจฟังและดูสารนั้นๆ อย่างมีสมาธิ
- ๒ จดบันทึกเนื้อหาและวัน เวลา ที่ได้ฟังและดู
- ๓ พยายามจับประเด็นเกี่ยวกับข้อเท็จจริง และความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ความรู้สึกของผู้ส่งสาร

การฟังและดูสารจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ สื่อที่พัฒนาขึ้นโดยใช้ระบบเครื่องกลไฟฟ้าเป็นหลัก การฟังและดูสารจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต้องจับใจความสำคัญหรือประเด็นสำคัญของสารนั้นโดยมี หลักดังนี้

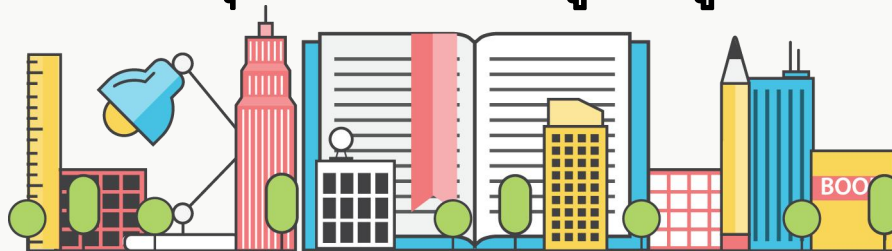

- ๑ ฟังและดูสารโดยจิตใจจดจ่ออยู่กับเรื่องนั้นๆ
- ๒ จับใจความให้ได้ว่าสาระสำคัญคืออะไร
- ๓ บันทึกเนื้อหาสำคัญของสารจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์

การฟังและดูสาร จากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

แหล่งการเรียนรู้ (learning resources) มีคำที่ใช้แทนกันได้หลายคำ เช่น แหล่งการเรียนรู้ ทรัพยากรการเรียนรู้ เป็นต้น หมายถึง แหล่งข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ และประสบการณ์ที่สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ แสวงหาความรู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัยอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความสนใจใคร่เรียนรู้และ เป็นบุคคลที่มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยมีหลักการดำเนินงานที่เน้นผู้เรียน เป็นศูนย์กลางและแนวคิดที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ของผู้เรียน

ลักษณะของแหล่งการเรียนรู้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (๒๕๔๕) ได้กำหนดลักษณะของแหล่งการเรียนรู้ที่สามารถให้การศึกษาแก่ผู้เรียนทั้งในระบบ นอกกระบบ และผู้เรียนตามอัธยาศัย ใน ๘ ลักษณะ ดังนี้

๑

แหล่งการเรียนรู้ต้องสามารถตอบสนองการเรียนที่เป็นกระบวนการ (process of learning) การเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง (learning by doing) ทั้งการเรียนรู้ของคนในชุมชนที่มีแหล่งการเรียนรู้ของตนเองอยู่แล้ว และการเรียนรู้ของคนอื่นๆ ทั้งในระบบ และตามอัธยาศัย

๒

เป็นแหล่งทำกิจกรรม แหล่งทัศนศึกษา แหล่งฝึกงาน และแหล่งประกอบอาชีพของผู้เรียน

๓

เป็นแหล่งสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นโดยตนเอง

๔

เป็นห้องเรียนทางธรรมชาติ
เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้า วิจัย
และฝึกอบรม

๕

เป็นองค์กรเปิด ผู้สนใจ
สามารถเข้าถึงข้อมูลได้
เต็มที่และทั่วถึง

๖

สามารถเผยแพร่ข้อมูล
แก่ผู้เรียนในเชิงรุก สู่ทุก
กลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึง
ประหยัดและสะดวก

๗

มีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยน
ข้อมูลระหว่างกัน

๘

มีสื่อประเภทต่างๆ ประกอบด้วย
สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์
เพื่อเสริมกิจกรรมการเรียนรู้
และการพัฒนาอาชีพ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งการเรียนรู้

ลักษณะสำคัญของการใช้แหล่งการเรียนรู้ประกอบด้วย องค์ประกอบ
สำคัญ ๖ ประการ ดังต่อไปนี้

- ๑ ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง
- ๒ ผู้เรียนได้ฝึกทำงานเป็นกลุ่ม ร่วมคิดร่วมทำร่วมและแก้ปัญหาต่างๆ
ซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้และทักษะกระบวนการต่างๆ
- ๓ ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการสังเกตการณ์ เก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล
การตีความและการสรุปความคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ
- ๔ ผู้เรียนได้ประเมินผลการทำงานด้วยตนเอง
- ๕ ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ และเผยแพร่ความรู้ได้
- ๖ ผู้สอนเป็นที่ปรึกษา ให้ความรู้ให้คำแนะนำ และให้การสนับสนุน

การฟังและดูสารจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนต้องจับใจ
ความสำคัญหรือประเด็นสำคัญของสารนั้น โดยมีหลักการดังนี้

๑

ฟังและดูสารโดยจิตใจจดจ่ออยู่กับเรื่องนั้นๆ

๒

จับใจความให้ได้ว่าสาระสำคัญคืออะไร

๓

บันทึกเนื้อหาสำคัญของสารจากสื่อ
อิเล็กทรอนิกส์

๔

ใช้แผนภาพความคิดหรือใบกิจกรรมเพื่อบันทึก
เป็นแผนภาพในการฟังและดูกิจกรรมนั้นๆ

การฟังและดูเป็นทักษะที่สำคัญยิ่งในการสื่อสารเพราะส่วนใหญ่เป็น
การรับสาร เพียงครั้งเดียว ไม่สามารถย้อนกลับมาฟังและดูใหม่ได้ ผู้รับสาร
จึงจำเป็นต้องเรียนรู้หลักเกณฑ์ที่จะช่วยพัฒนาทักษะการฟังและดูของตนให้
ได้ดี การฟังและดูสารในงานอาชีพใช้สื่อหลากหลาย ได้แก่ สื่อบุคคล
สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

